

1 בוחלת משום צובעת, גודלת ופוקקת משום בונה. תמדה הגמרא:
2 וכי דרך בניה בך ו-בתיקון שיערו. משיבה הגמרא: אין – אכן,
3 וכדררש רבי שמעון בן מנסיא, נאמר בברייתא חוה (בראשית ב כב) 'ויבן
4 ה' אלהים את הצלע, לשון 'ויבן' מלמד שקילעה הקדוש ברוך הוא
5 לתת, כלומר, קלע את שער, והכיתה אצל אדם הראשון, שכן
6 בכרבי תים קורין לקלעיתא – לקליעת שער האשה, בניתא – בנין.
7 הגמרא מביאה ברייתא שנאמר בה פרט נוסף בדין גודלת, כוחלת
8 ופוקסת: תניא בברייתא, רבי שמעון בן אלעזר אומר, גודלת,
9 בוחלת ופוקקת, לעצמה פטורה, לפי שאינה יכולה לבנות יפה,
10 מאחר שאינה רואה את שער, להכריתה חייבת, כיון שרואה ובונה
11 היטב.

12 דבר נוסף שאמר רבי שמעון בן אלעזר באיסורי שבת: וכן היה רבי
13 שמעון בן אלעזר אומר משום רבי אליעזר, אשה לא תעביר סרק
14 – צבע אדום שבה מקנים על פניה, מפני שצובעת.

15 הגמרא מביאה ברייתא השונה עוד מלאכות שנחלקו בהם רבי
16 אליעזר וחכמים: תני רבנן בברייתא, החולב את הבהמה, והמחביץ –
17 העושה פעולה שעל ידה נפרדים מי החלב מהחלב ונעשה גוש,
18 והמנבץ – מקבץ את פתיתי הגבינה ומדבקן לגוש אחד, כל אלו שעשו
19 כשיעור גזירות, וכן המכבד – מטאטא את הבית, והמרבץ – המזלף
20 מים על קרקע הבית כדי לגרום לאבק שלא יעלה, והרודה – המפרדי
21 את חלות הדבש, כל אלו אם שנג בהם כשפת, חייב
22 חטאת, ואם חזיר בהם ביום טוב, לוקה ארבעים, דברי רבי אליעזר.
23 וחכמים אומרים, אחד זה ואחד זה – בין בשבת ובין ביום טוב, אינו
24 אסור אלא משום שבות, דהיינו מדרבנן.

25 הגמרא דנה בטעם החיוב בחולב, מחביץ ומנבץ: רב נחמן בר גוריא
26 איקלע ו-הודמן לנהרדעא, בעו מיניה – שאלו אותו בני הישיבה,
27 'חולב' משום מאי – מחמת מה? מיתייב. אמר להו – להו – משום
28 חולב. שאלו אותו, 'מחביץ' משום מאי מיתייב. אמר להו, משום
29 מחביץ. עוד שאלוהו, 'מנבץ' משום מאי חייב, אמר להו, משום
30 מנבץ. תמדה בני הישיבה על תשובותיו ואמרו ליה, וכי רבך קמיל
31 קני פאנאמא הוה – חותך קנים מן האגם היה ולא ידע לפרש משנה.
32 אתא שאיל בי מדרשא – בא רב נחמן ושאל שאלות אלו בבית
33 המדרש, אמרו ליה, 'חולב' חייב משום מפרק, כמו מפרק משא,
34 שמפרק אוכל ממקום שנתכסה בו, ותולדת דש הוא. 'מחביץ' חייב
35 משום בורר, כיון שעל ידי פעולתו נפרדים הגושים ממי החלב הרי
36 הוא בורר אוכל מתוך פסולת. ו'מנבץ' חייב משום בונה.

37 הגמרא מבארת את טעם החיוב ברודה חלות דבש: שנינו לעיל
38 בברייתא, המכבד, המרבץ והרודה חלות דבש, שנג בשפת, חייב
39 חטאת. חזיר ביום טוב, לוקה ארבעים. דברי רבי אליעזר. אמר
40 רבי אלעזר, מאי טעמא דרבי אליעזר שמחשיב חלות דבש
41 כמחזירים לקרקע, ומחייב חטאת את הרודה אותם, משום תולש.
42 דבתיב (שמואל א' יד כז) 'ויטבול אותה בעצרת הדבש', וכי מה ענין
43 יער אצל דבש, הרי הפסוק מדבר על דבש במקום גידולו, והיה לו
44 לומר 'ויטבול אותה בחלת הדבש', ומדוע שינה הכתוב ואמר 'יערת
45 הדבש', אלא לומר לך, מה יער התולש ממנו בשבת חייב חטאת,

46 אף חלות דבש במקום גידולם, כלומר בכורות, הרודה ממנו בשבת
47 חייב חטאת משום תולש.
48 הגמרא מביאה אופן המותר בריבץ ואת טעם האיסור לרבץ: אמר
49 שרא זילחא – התיר לרבץ את הבתים במחוזא ו-שם עיר, כי אמר,
50 טעמא מאי אמר רבנן – מה הטעם שאמרו חכמים שאסור לרבץ,
51 דילמא אתי לאשנוי גומות – שמא יבא להשוות גומות, הלא ליקא
52 גומות – כאן במחוזא אין גומות, כיון שבתיה מרופצים, ולא שייך
53 חשש זה.

54 אופן נוסף המותר בריבץ: רבא תוספאה אשכחיה לרבינא דקא
55 מצטער מהכילא – פגש את רבינא שהיה מצטער מהכל שנוצר
56 מחמת האבק שעלה, ואמרי לה – ויש אומרים, מר קשישא בריה
57 דרבא אשכחיה לרב אשי דקא מצטער מהכילא. אמר ליה, לא
58 סבר לה מר להא דתניא – האם אינך סובר את מה ששנינו
59 בברייתא, הרודה לרבץ את ביתו בשבת, מביא עריכה ו-קערה
60 גדולה מלאה מים, ורוחץ פניו בזוית זו, ידיו בזוית זו, רגליו בזוית
61 זו, ונמצא הבית מתרביץ מאליו, ולמה אינך משתמש בעצה זו. אמר
62 ליה, לא אדעתאי – לא זכרתי זאת.

63 הגמרא מביאה ברייתא נוספת שמביאה היתר זה: תנא – שנינו
64 בברייתא, אשה חכמה, כגון אשת תלמיד חכם ששמעה מבעלה, או
65 בת תלמיד חכם ששמעה מאביה שניתן לרבץ בהערמה, מרפצת
66 ביתה בשבת על ידי שרוצת כדים בזוית זו וכוסות בזוית זו.
67 עד עתה התירה הגמרא לרבץ רק באופן שאינו מתכוין לרבץ, וכגון
68 שרוחץ ידיו וכדומה. עתה מסיקה הגמרא שמותר אף במתכוין לרבץ.
69 אומרת הגמרא: והאידיא דסבירא לן – וכיום שאנו סוברים כרבי
70 שמעון שדבר שאין מתכוין מותר, שרי – מותר לרבץ אפילו
71 לכתחלה, כלומר אף כשמתכוין לרבץ, שהרי אינו מתכוין להדביק
72 עפר בגומא ולהשוות את קרקע הבית, אלא שלא יעלה אבק.

משנה

73 משנתנו דנה במלאכת קוצר: התולש זרעים מעציץ נקוב ו-שיש בו
74 נקב, חייב משום תולש, מפני שחשוב כמחובר לקרקע, והתולש
75 מעציץ שאינו נקוב, פטור, מפני שאינו כמחובר. ורבי שמעון פוטר
76 בזה ונקב – בין בעציץ נקוב בין בעציץ שאינו נקוב, מפני שלדעתו
77 אין הנקוב נחשב כמחובר.

נמרא

78 במשנה הובאה דעת רבי שמעון הפוטר בעציץ נקוב, הגמרא
79 מקשה סתירה בדעתו: רמי ו-הקשה ליה אפי' לרבא, ואמרי לה
80 – ויש אומרים שרבי חייא בר רב הקשה לרב, תנן – שנינו
81 במשנתנו, 'רבי שמעון פוטר בזה ובה', אלמא – מוכח מלשון
82 המשנה 'פוטר בזה ובה', שעציץ נקוב לרבי שמעון פשוטו נקוב
83 משוי ליה ו-מחשיבו, שמלשון זו משמע שהם שוים לגמרי, ועציץ
84 נקוב נחשב כתולש לכל דבר. ורמינהו – קשה על כך מברייתא
85 אחרת, ששנינו, 'רבי שמעון אומר, אין בין נקוב לשאינו נקוב

רַבָּא, חָמֵשׁ מִדּוֹת נִאֲמָרוּ בְּבָלִי חָרָם שְׁנִיבָה. הַמְדָּה הִרְאִישׁוּנָה: נִיבָה
בְּמוֹצָאֵי מִשְׁקָה, דְּהֵינּוּ אִם נִיבָה נִקָּב דָּק מֵאֻד שְׁמִשְׁקָה יוֹצֵא דְרָבו,
מְהוֹר מְלִטְמָא גִיטְמָרָא, כְּלוּמַר, אִם הִיָּה נִקָּב כּוֹה בְּשֶׁבֶר כְּלִי חֶרֶס
שְׁעִידִין רֵאזִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ וְהִקְרִי 'גִּיסְטְרָא', וְדֵינוּ שְׁמִקְבֵּל טוּמָא,
אִינוּ טִמָּא עוֹד מִדִּין גִּיסְטְרָא. וְעֵדִינָן בְּלִי הוּא לְקַדְּשׁ בּוֹ מִי חֲטָאָתָה,
כְּלוּמַר, אִם הִיָּה נִקָּב כּוֹה בְּכָלִי שְׁלֵם, עֵדִינָן כָּל תּוֹרַת כְּלִי עָלָיו,
וְאִפְּלוּ לַעֲנִין קִידוּשׁ מִיָּם הַמִּתְקַדְּשִׁים עַל יְדֵי אִפֵּר פְּרָה אֲדוּמָה,
שְׁצִירָן לֹזֶה כְּלִי רֵאזִי, כְּפִי שְׁנִאֲמַר (בְּמִדְּבָר יט יז) וְנִתְּן עָלָיו מִיָּם חַיִּים אֶל
כְּלִי, וְכָל שֶׁכֵּן שְׁמִקְבֵּל טוּמָאָה בְּתוֹרַת כְּלִי.
הַמְדָּה הַשְּׁנִיָּה: נִיבָה כְּלִי חֶרֶס שְׁלֵם בְּשִׁיעוֹר בּוֹנִים מִשְׁקָה, כְּלוּמַר,
שְׁכֹאשֶׁר מוֹשִׁיב אֶת הַכְּלִי עַל מִיָּם, יִכּוּלִים הַמִּיָּם לִיכַסֵּס דֶּרֶךְ
הַנִּקָּב לַתּוֹךְ הַכְּלִי, וְהוּא נִקָּב רַחֵב יוֹתֵר מִשִּׁיעוֹר מוֹצֵאֵי מִשְׁקָה,
מְהוֹר מְלִטְמָא בּוֹ מִי חֲטָאָתָה, כְּלוּמַר, בְּטֵל מִתּוֹרַת כְּלִי לַעֲנִין
קִידוּשׁ מִי חֲטָאָתָה, וְעֵדִינָן בְּלִי הוּא לְהַכְשִׁיר בּוֹ וְרָעִים הַזּוֹרְעִים
בְּתוֹכּוֹ, שְׁנֹחֲשִׁים כְּתוֹלוֹשִׁים וּמִקְבְּלִים הַכֶּשֶׁר לְטוּמָאָה, וְטַעַם
הַדְּבָר הוּא, מִפְּנֵי שֶׁאֵין נִקָּב קֶטֶן זֶה רֵאזִי לְהִרְיָח אֶת לַחֲלוּחִית
הַקֶּרֶקֶע.
הַמְדָּה הַשְּׁלִישִׁית: נִיבָה בְּשִׁיעוֹר שׁוֹרֵשׁ קֶטֶן, שְׁהוּא נִקָּב גְּדוֹל יוֹתֵר
מִכּוֹסֵּס מִשְׁקָה, מְהוֹר מְלִטְמָא בּוֹ וְרָעִים, שֶׁאֵין הַזּוֹרְעִים שְׁבִתּוֹכּוֹ
מִקְבְּלִים הַכֶּשֶׁר לְטוּמָאָה, מִפְּנֵי שְׁנֹחֲשֶׁר כְּמַחוּבֵּר עַל יְדֵי יִנְקִיתוֹ
מִהַקְרָקֶע, וְעֵדִינָן בְּלִי הוּא לְקַבֵּל בּוֹ וְיִתִּים, כְּלוּמַר, עֵדִינָן כְּלִי הוּא
לִגְבִי קִבְּלַת טוּמָאָה מִשּׁוּם תּוֹרַת סַתֵּם כְּלִי חֶרֶס הַעֲשׂוֹי לְאוֹכְלִים, שְׁכָל
זִמֵּן שְׁהוּא רֵאזִי לְקַבֵּל בּוֹ זִיתִים, אִינוּ נִטְהַר מִלְּקַבֵּל טוּמָאָה.
הַמְדָּה הָרְבִיעִית: נִיבָה בְּמוֹצֵאֵי וְיִתִּים, דְּהֵינּוּ נִקָּב שְׂרָאזִי לְצֹאֵת
דְּרָבוּ זֵית, מְהוֹר מְלִטְמָא בּוֹ וְיִתִּים, כְּלוּמַר, טְהוֹר מִלְּקַבֵּל טוּמָאָה
מִשּׁוּם תּוֹרַת סַתֵּם כְּלִי חֶרֶס, שְׁהִרְיָ שִׁיעוֹר טְהוֹרָתָם הוּא כְּמוֹצֵאֵי זֵית,
וְעֵדִינָן בְּלִי הוּא לְקַבֵּל בּוֹ רִימוֹנִים, שֶׁאִם יִחְדּוּ שׁוֹב לְרִימוֹנִים, מִקְבֵּל
טוּמָאָה מִכָּאֵן וְלִהְבֵּא.
הַמְדָּה הַחֲמִישִׁית: נִיבָה בְּמוֹצֵאֵי רִימוֹנִים, דְּהֵינּוּ נִקָּב שִׁיכּוּל לְצֹאֵת
דְּרָבוּ רִימוֹן, מְהוֹר מְלִטְמָא, כְּלוּמַר, אֵין עָלָיו שֵׁם כְּלִי וְאִינוּ מִקְבֵּל
טוּמָאָה כְּלָל.
כְּתוּב בְּתוֹרָה (בְּמִדְּבָר יט טו) לִגְבִי טוּמָאָתָה אֵהֵל וְכָל כְּלִי פְּתוּחַ אֲשֶׁר אֵין
צְמִיד פְּתִיל עָלָיו, טָמֵא הוּא. דְּהֵינּוּ שְׁכָלִי חֶרֶס פְּתוּחַ הַנִּמְצָא בְּאֵהֵל
הַמֵּת, נִטְמָא הוּא וְכָל מַה שְׁבִתּוֹכּוֹ. אֲבָל אִם הוּא סַתֵּם, דְּהֵינּוּ
שְׁכִיסוּי מַחוּבֵּר אֵלָיו יִפֵּה, טְהוֹר הוּא וּמַה שְׁבִתּוֹכּוֹ. רַבָּא מְבַאֵר בְּאִיזָה
שִׁיעוֹר נִקָּב שׁוֹב לֹא יִצִּיל עָלָיו כִּיסוּי מִהַטּוּמָאָה: וְאִם הוֹקֵף הַכְּלִי
חֶרֶס צְמִיד פְּתִיל – כִּיסוּי מַחוּבֵּר וְהוּא בְּאֵהֵל הַמֵּת, אֵין טוּמָאָה
נִכְנַסֵּת בּוֹ דֶּרֶךְ נִקָּב, עַד שִׁיִּפְחַת רִיבּוֹ שֶׁל הַכְּלִי, שְׁנִאֲמַר (שם) וְכָל כְּלִי
פְּתוּחַ, וּמִשְׁמַע שֶׁרָק דֶּרֶךְ פֶּתַח נִכְנַסֵּת לוֹ טוּמָאָה וְלֹא דֶּרֶךְ נִקָּב.
הַגְּמָרָא דְּנָה בְּדִין זֶה: אָמַר רַב אֲסִי, שְׁמַעְתִּי שְׁבָלִי חֶרֶס שִׁיעוֹרוֹ
בְּמוֹצֵאֵי רִימוֹן. אָמַר לִיה רַבָּא לְרַב אֲסִי, שְׁמָא לֹא שְׁמַעְתָּ שִׁיעוֹרוֹ
כְּמוֹצֵאֵי רִימוֹן אֱלֵא כְּמוֹקֵף צְמִיד פְּתִיל, וְלַעֲנִין שֶׁאִם הִיָּה בְּאֵהֵל
הַמֵּת, אִינוּ מִצִּיל עַל מַה שְׁבִתּוֹכּוֹ אִם נִיבָה בְּשִׁיעוֹר זֶה. מִקְשָׁה הַגְּמָרָא
עַל דְּבָרֵי רַבָּא: וְהָא רַבָּא הוּא דְּאָמַר – וְהִירֵב רַבָּא עֲצָמוֹ אֲמַר לַעֲלִיל
שְׁמוֹקֵף צְמִיד פְּתִיל מִצִּיל מִהַטּוּמָאָה עַל מַה שְׁבִתּוֹכּוֹ, עַד שִׁיִּפְחַת
רִיבּוֹ, שְׁכֹאשֶׁר נִפְחַת רוּבוֹ אִינוּ מִצִּיל, וְאִם כֵּן בְּנִיבָה כְּמוֹצֵאֵי רִימוֹן
עֵדִינָן מִצִּיל, וְאֵין אֲמַר רַבָּא לְרַב אֲסִי שִׁיעוֹר כְּמוֹצֵאֵי רִימוֹן שְׁמַע,
הוּא לִגְבִי שִׁיִּצִּיל בְּצִמִּיד פְּתִיל. מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לֹא קִשְׂיָא,

אֱלֵא לְהַכְשִׁיר אֶת הַזְּרָעִים הַזּוֹרְעִים בְּתוֹכּוֹ בְּבָלִי, כְּלוּמַר, כְּלָל
הַדְּבָרִים שׁוֹה דִּין עֲצִין נִקָּב לְשֹׂאִינוּ נִקָּב וְנִחְשָׁב כְּתוֹלוֹשׁ, וְרַק לַעֲנִין
הַכֶּשֶׁר זֹרְעִים יֵשׁ הַבְּדֵל בִּינֵיהֶם, שְׁעִצִּין נִקָּב נִחְשָׁב כְּמַחוּבֵּר וְאֵין
הַזּוֹרְעִים שְׁבִתּוֹכּוֹ מִקְבְּלִים הַכֶּשֶׁר לְטוּמָאָה, וְעִצִּין שֹׂאִינוּ נִקָּב נִחְשָׁב
כְּתוֹלוֹשׁ וְהַזּוֹרְעִים שְׁבִתּוֹכּוֹ מִקְבְּלִים הַכֶּשֶׁר לְטוּמָאָה. הִירֵב מְבַאֵר כָּאֵן
שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן מַחֲלָק בֵּין עִצִּין נִקָּב לְשֹׂאִינוּ נִקָּב, וְלֹא כְּמַבּוּאֵר מִלְּשׁוֹן
מִשְׁנַתָּנוּ שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן אֵינוּ מַחֲלָק בִּינֵיהֶם כְּלָל.
מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: אָמַר לִיה רַבָּא לֵאבִי, לְכָל מִילִי רַבִּי שְׁמַעוֹן
בְּתוֹלוֹשׁ מִשְׁנֵי לִיה – אֲכַן לִגְבִי כָל הַדְּבָרִים מַחוּשִׁיב רַבִּי שְׁמַעוֹן עִצִּין
נִקָּב כְּתוֹלוֹשׁ, וְשָׂאִנִי – שׁוֹנָה הַדְּבָר לַעֲנִין טוּמָאָה, כְּלוּמַר, לִגְבִי
הַכֶּשֶׁר זֹרְעִים, דְּהַתּוֹרָה רִבְּתָהּ מְהוֹרָה אֲצִיל וְרָעִים, שְׁנִאֲמַר (ויקרא יא
לז) עַל כֵּן וְרָע וְרָעִים אֲשֶׁר יִרְעוּ, רִבּוּי לְשׁוֹנוֹת זִרְעָהּ בְּפִסּוּק מִלְּמוֹדֵנוּ
שׁוֹרְעִים מוֹכְשִׁרִים לְקַבֵּל טוּמָאָה רַק כֹּאשֶׁר הֵם בְּגֵדֵר 'אֲשֶׁר יוֹרַע',
דְּהֵינּוּ כְּדֶרֶךְ שֹׂאֵדִם מוֹצֵאֵי לְזִרְעָהּ, שֶׁהַדְּרָךְ הִיא לְזִרְעוֹת זֹרְעִים שֶׁהֵם
תְּלוֹשִׁים לִגְמָרִי, לְמַעַס כְּשֶׁהֵם מַחוּבְּרִים אֶף בְּחִיבּוּר כָּל שְׁהוּא, וְכָּאֵן
בְּעִצִּין נִקָּב, שֹׂאִינִם מִקְבְּלִים הַכֶּשֶׁר לְקַבֵּל טוּמָאָה. וְאִמָּנִם כּוֹוֹנֵת
מִשְׁנַתָּנוּ בְּאוֹמְרָה 'זֹרֵבִי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר בּוֹה וּבּוֹה' הִיא לְרַבּוֹת שֹׂאֵר
דְּבָרִים שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן מוֹשִׁיב בָּהֶם נִקָּב לְשֹׂאִינוּ נִקָּב, אֲךָ אֵין הַכֶּשֶׁר
זֹרְעִים כְּכָלִי זֶה, כִּיֹּן שֶׁהַתּוֹרָה רִבְּתָהּ בּוֹ טְהוֹרָה.
הַגְּמָרָא דְּנָה אִם שֶׁ אֹפְנִים שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן מוֹדָה בָּהֶם: בְּעָא מִינֵיהּ
הָהוּא סָבָא – שֶׁאֵל זָקֵן אַחֵד מְרַבִּי זִירָא, בְּאוֹפֵן שִׁישׁ בְּעִצִּין נִקָּב
שׁוֹרֵשׁ כְּנָגֵד הַנִּקָּב מַה לִּי אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן – מַה אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
בְּאוֹפֵן זֶה, הָאֵם מוֹדָה הוּא שְׁנֹחֲשֶׁב כְּמַחוּבֵּר, וְהַתּוֹלוֹשׁ מִמֶּנּוּ בְּשִׁבְתָּ
חִיבִי. אִישְׁתִּיק וְלֹא אָמַר לִיה וְלֹא מִידִי – שֶׁתֵּק רַבִּי זִירָא וְלֹא עֲנִית לִי עֲנָה
לוֹ כְּלוּם. וְיִמָּנָא חֲדָא אֲשֶׁפְּחִיָּה – פִּעַם אַחַת פָּגַשׁ אוֹתוֹ זָקֵן אֶת רַבִּי
זִירָא דִּיִּתִּיב וְקָאָמַר – שִׁישִׁיב וְאֲמַר, 'וְמוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁאִם נִיבָה
בְּבָדִי מְהוֹרָתִי, כְּלוּמַר, מוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהַעֲצִין נִחְשָׁב כְּמַחוּבֵּר אִם
נִיבָה הַעֲצִין בְּשִׁיעוֹר כּוֹה, שֶׁאִם הִיָּה טִמָּא קוֹדֵם לָכֵן הִיָּה נִטְהַר עַל
יְדֵי שִׁבְרִיָּה זֶה וְכְלוּמַר, אִם נִיבָה בְּשִׁיעוֹר שִׁיכּוּל לְצֹאֵת דְּרָבוּ זֵית). וְלֹא
רַק מַה שְׁכִנְגֵּד הַנִּקָּב נִחְשָׁב כְּמַחוּבֵּר, אֲלֵא אֶף כָּל הַזּוֹרְעִים שְׁבִתּוֹכּוֹ, כִּיֹּן
שְׁנִקָּב כּוֹה מִבְּטָלוֹ מִתּוֹרַת כְּלִי. אָמַר לִיה אוֹתוֹ זָקֵן, הֲשִׁתָּא – מַעֲתָה
יֵשׁ לִי לְתַמּוּדָה, הִירֵב בְּשׁוֹרֵשׁ כְּנָגֵד נִקָּב בְּעָא מִינֵיהּ – שֶׁאֲלָתִי אוֹתָךְ
מַה דִּין הַתּוֹלוֹשׁ מִמֶּנּוּ, וְלֹא אֲמַרְתָּ לִי וְלֹא מִידִי – וְלֹא עֲנִית לִי דְּבָרִי,
מִפְּנֵי שֶׁהַסְתַּפַּקְתָּ בּוֹה, וְהִיָּה לָךְ צֵד לּוֹמֵר שֹׂאִינוּ נִחְשָׁב כְּמַחוּבֵּר אֶף עַל
פִּי שִׁיוֹנֵק מִמֶּשׁ מִן הַקֶּרֶקֶע, וְאִם כֵּן נִיבָה בְּבָדִי מְהוֹרָתִי מִיִּבְעָא – וְכִי
נִצְרָךְ לּוֹמֵר בְּנִיבָה כְּכִי טְהוֹרָתוֹ, בּוֹרְעִים שֹׂאִינִם כְּנָגֵד הַנִּקָּב וְאִינִם
יוֹנְקִים מִמֶּשׁ מִן הַקֶּרֶקֶע, שֶׁהִיָּה לָךְ לְהַסְתַּפֵּק בָּהֶם שְׁמָא אִינִם נִחְשָׁבִים
כְּמַחוּבְּרִים, וְאֵין אֲמִרַת בְּפִשְׁטוּת שְׁמוּדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁכָל הַזּוֹרְעִים
שְׁבִתּוֹכּוֹ מַחוּבְּרִים הֵם.
הַגְּמָרָא מְבִיאָה אוֹפֵן שְׁנִיתָן לּוֹמֵר בּוֹדָאוֹת שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן מוֹדָה בּוֹ:
אָמַר אֲבִי, וְאִי אִיתְּמַר לְהָא דְרָבִי זִירָא – וְאִם נִאֲמַר אֶת מַה שֹּׂאֲמַר
רַבִּי זִירָא שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן מוֹדָה בָּאוֹפֵן מִסּוּיִם שֶׁל עִצִּין נִקָּב שְׁחֹשֵׁב
כְּמַחוּבֵּר, הֲכִי הוּא דִּיאִיתְמַר – כִּךְ נִאֲמַר זֹאת, 'וְמוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
שֶׁאִם נִיבָה לְמִטָּה מְרִבְעִית', כְּלוּמַר, מוֹדָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאוֹפֵן שְׁנִיבָה
הַעֲצִין בְּתַחֲתִיתוֹ בְּאוֹפֵן שֹׂאִין הַעֲצִין מַחוּזִק בְּשִׁיעוֹר רִבְעִית הַלּוֹג מִן
הַנִּקָּב וְלִמְטָה, שְׁהוּא חֲשׁוֹב כְּמַחוּבֵּר, כִּיֹּן שְׁכָלִי שֹׂאִינוּ מַחוּזִק רִבְעִית,
אִינוּ חֲשׁוֹב כְּלִי כְּלָל.
הַגְּמָרָא מְבִיאָה אֶת דִּינֵי טְהוֹרַת כְּלִי חֶרֶס מַחֲמַת נִקָּב שִׁישׁ בּוֹ: אָמַר